

Rada
Európskej únie

V Bruseli 24. mája 2022
(OR. en)

9453/22
ADD 2

ENER 225
CLIMA 234
TRANS 320
IND 195
ENV 499
COMPET 394
CONSOM 133
ECOFIN 502

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	19. mája 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	SWD(2022) 148 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE KONZULTÁCIA SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI – SÚHRNNÁ SPRÁVA Sprievodný dokument k OZNÁMENIU KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Stratégia EÚ v oblasti slnečnej energie

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2022) 148 final.

Príloha: SWD(2022) 148 final

V Bruseli 18. 5. 2022
SWD(2022) 148 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
KONZULTÁCIA SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI – SÚHRNNÁ SPRÁVA

Sprievodný dokument k

**OZNÁMENIU KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Stratégia EÚ v oblasti slnečnej energie

{COM(2022) 221 final}

SÚHRNNÁ SPRÁVA O VEREJNEJ KONZULTÁCII

STRATÉGIA EÚ V OBLASTI SLNEČNEJ ENERGIE

Európska komisia po prvýkrát oznámila svoj zámer prijať oznámenie, ktorým sa stanovuje stratégia v oblasti slnečnej energie v EÚ, v pracovnom programe Komisie na rok 2022. Hlavné konzultačné činnosti so zainteresovanými stranami pri príprave tejto iniciatívy zahŕňali online „výzvu na predkladanie podkladov“ a verejnú konzultáciu, ktoré boli uverejnené 18. januára na webovom sídle Komisie pre verejné konzultácie „Vyjadrite svoj názor“ a na účely získania spätnej väzby boli dostupné 12 týždňov. Komisia okrem online konzultačných činností zorganizovala aj virtuálnu konferenciu zainteresovaných strán na vysokej úrovni o stratégii EÚ v oblasti slnečnej energie, ako aj tri workshopy na technickej úrovni.

Cieľom konzultácie bolo získať spätnú väzbu od členských štátov, zainteresovaných strán a občanov o navrhovanom rozsahu pôsobnosti a obsahu stratégie, ako aj o ďalších prvkoch, na ktoré by sa stratégia mala vzťahovať. Hlavnými cieľovými zainteresovanými stranami boli subjekty verejného sektora, spoločnosti pôsobiace v oblasti slnečnej energie, ako sú výrobcovia produktov, navrhovatelia projektov alebo podniky súvisiace s integráciou solárnych inštalácií, ako sú agregátori alebo poskytovatelia digitálnych riešení vrátane malých a stredných podnikov, energetické spoločenstvá, spotrebiteľské organizácie, mimovládne organizácie, výskumné a inovačné organizácie a fyzické osoby, ktoré vyrábajú alebo spotrebúvajú slnečnú energiu, alebo sa jednoducho o ňu zaujímajú.

Tento dokument by sa mal považovať iba za zhrnutie príspevkov zainteresovaných strán prostredníctvom tohto konzultačného procesu. V žiadnom prípade ho nemožno považovať za oficiálne stanovisko Komisie alebo jej útvarov, a preto nie je pre Komisiu záväzný. Odpovede v rámci konzultačných činností nemožno považovať za reprezentatívnu vzorku názorov obyvateľov EÚ.

Škála zúčastnených zainteresovaných strán

Vstupné informácie od hlavných cieľových zainteresovaných strán sa získali prostredníctvom odpovedí v rámci verejnej konzultácie, pripomienok k „výzve na predkladanie podkladov“ a prostredníctvom účasti na podujatiach zainteresovaných strán. Zaznamenala sa vysoká účasť spoločností pôsobiacich v oblasti slnečnej energie na všetkých úrovniach (od mikropodnikov až po veľké spoločnosti) a zastupujúcich rôzne sektory technológií slnečnej energie (koncentrovaná slnečná energia, solárna fotovoltika, slnečná tepelná energia atď.), ako aj komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a občanov, ktorí sa v oblasti slnečnej energie angažujú, alebo sa o ňu zaujímajú. Pripomienky alebo spätnú väzbu poskytlo aj niekoľko spotrebiteľských združení, mimovládnych organizácií a výskumných a inovačných organizácií. Účasť subjektov verejnej správy, či už na národnej alebo miestnej úrovni, bola len obmedzená.

Nástroje a metodiky

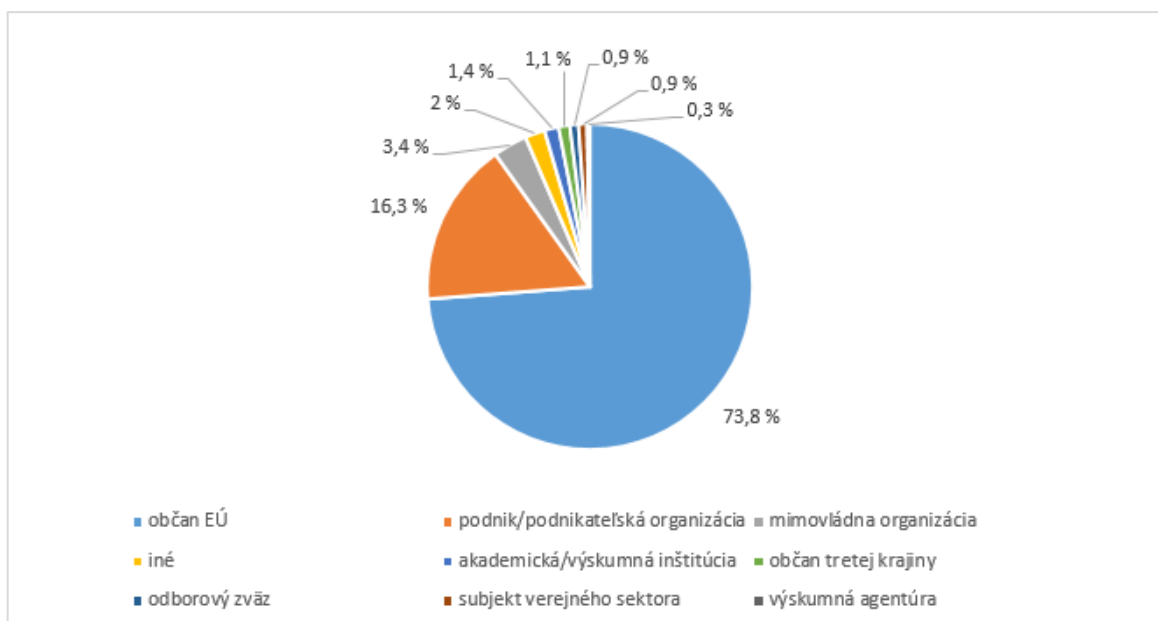
Vykonala sa kvantitatívna a kvalitatívna analýza odpovedí na verejnú konzultáciu a pripomienok prijatých k „výzve na predkladanie podkladov“ vrátane pripojených pozičných dokumentov. Odpovede na otázky s voliteľnými odpoveďami vo verejnej konzultácii sa

spracovali pomocou nástrojov kvantitatívnej analýzy údajov v systéme EU Survey. Kvalitatívne odpovede (odpovede na otvorené otázky, ako aj priložené pozičné dokumenty) sa zhromaždili a podrobili kontrole oddelene od kvantitatívnych údajov. Pripomienky k „výzve na predkladanie podkladov“ sa roztriedili podľa predložených tvrdení a vyčíslili sa.

Výzva na predkladanie podkladov

Čo sa týka „výzvy na predkladanie podkladov“, komentovalo ju 447 osôb alebo subjektov. V 92 prípadoch išlo o opakované vyjadrenia a 44 pripomienok sa nevenovalo danej téme. Skutočný počet podstatných príspevkov bol preto 311.

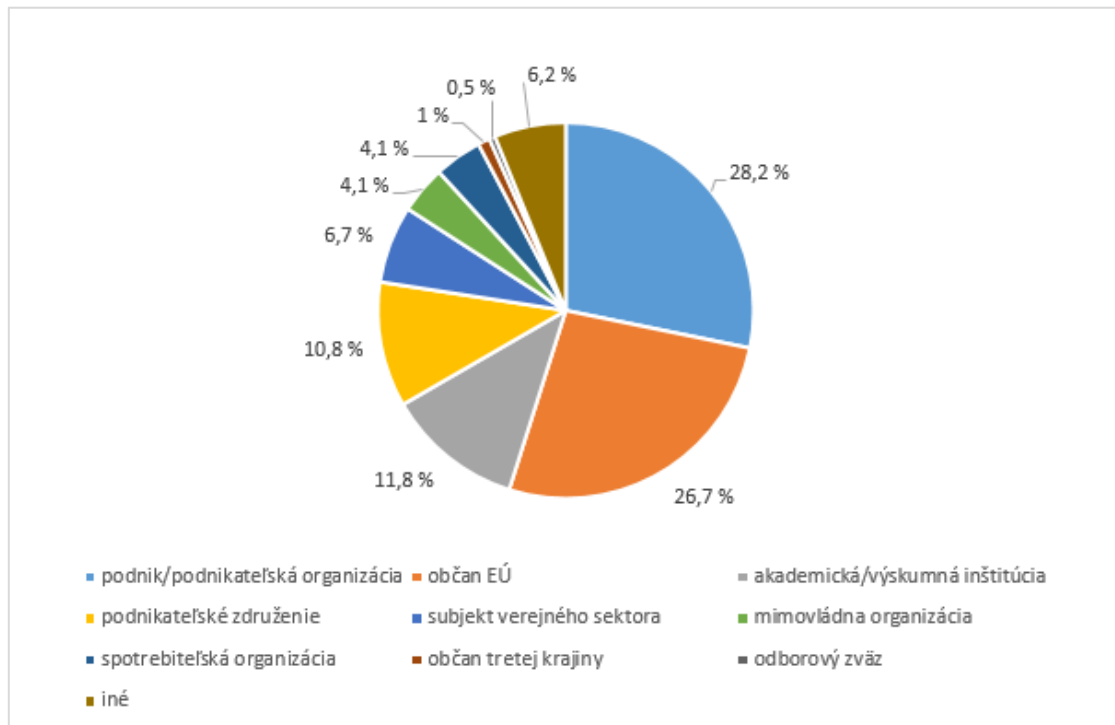
Veľká väčšina pripomienok prišla od občanov (266, z toho 4 od občanov z krajín mimo EÚ) a spoločností/podnikateľských organizácií (58), mimovládnych organizácií (12), akademických/výskumných inštitúcií (5), výskumných agentúr (1), odborových zväzov (3), subjektov verejnej správy (3) a iných (7).

Dotazník verejnej konzultácie

Dotazník verejnej konzultácie zaujal celkovo 190 účastníkov, z ktorých väčšinu tvorili spoločnosti/podnikateľské organizácie (55) a občania EÚ (52). Zvyšní respondenti zastupovali akademické/výskumné inštitúcie (23), podnikateľské združenia (21), subjekty verejnej správy (13), mimovládne organizácie (8), spotrebiteľské organizácie (3), občanov z krajín mimo EÚ (2), odborové zväzy (1) a iných (12). Okrem toho 12 respondentov vyhlásilo, že zastupujú energetické spoločstvo, a 49 uviedlo, že zastupujú vlastníka (vlastníkov) distribuovanej výroby slnečnej energie v malom rozsahu.

Pokiaľ ide o krajinu pôvodu deklarovanú účastníkmi, 44 uviedlo Španielsko, 38 Nemecko, 18 Francúzsko, po 14 Belgicko a Taliansko, 8 Holandsko, 7 Švédsko, po 5 Rakúsko, Portugalsko a Poľsko, 4 Grécko, po 2 Česká republika, Dánsko, Estónsko, Írsko, Maďarsko a Malta a po 1 Bulharsko, Fínsko, Litva, Rumunsko a Slovinsko. Pokiaľ ide o respondentov z krajín mimo EÚ, 3 ako krajinu pôvodu uviedli Nórsko, po 2 Švajčiarsko a Turecko, po 1 Brazíliu, Čínu, Izrael a Spojené kráľovstvo.

Pri otázke o tom, s ktorými technológiami pracovali (respondenti si mohli vybrať viac ako jednu možnosť), sa najčastejšie objavila solárna fotovoltaika buď distribuovaná (87), alebo veľkokapacitná (78), ďalej slnečná tepelná energia buď na domáce použitie (40), na priemyselné alebo poľnohospodárske použitie (39), alebo diaľkové vykurovanie (29), kým koncentrovanú slnečnú energiu si vybralo 59 respondentov.

Výsledky verejnej konzultácie

Výzva na predkladanie podkladov

Z 311 podstatných respondentov bola prevažná väčšina (290) za urýchlené zavádzanie slnečnej energie, kým 21 respondentov bolo proti. Väčšina z nich odporúčala významné zavádzanie slnečnej energie v budovách, zjednodušenie právnych predpisov a väčšiu ekonomickú podporu. Niektorí vyjadrili obavy zo súperenia s poľnohospodárstvom v oblasti využívania pôdy, z environmentálnych problémov, ako aj obavy týkajúce sa bezpečnosti v dodávateľskom reťazci.

Účastníci označili administratívne zaťaženie (77) za hlavnú prekážku rozvoja projektov v oblasti slnečnej energie, pričom zdôraznili potrebu kratších a jednoduchších administratívnych postupov. Niektorí účastníci poukázali aj na potrebu väčšej podpory (60) vo forme financovania, pôžičiek alebo zníženia daní.

Niektorí respondenti uviedli, že budovy by mali vyrábať energiu z obnoviteľných zdrojov a mali by byť vysoko energeticky efektívne, čo by zase znížilo energetické náklady domácností. Aby sa to dosiahlo, naliehali na urýchlenie integrácie technológií slnečnej energie na strechách, balkónoch, fasádach, stenách alebo iných častiach nových stavebných projektov, ako aj počas obnovy verejných alebo súkromných budov (85). Iní spojili rozvoj slnečnej energie v budovách s integráciou elektrickej mobility a navrhli urýchliť zavádzanie parkovacích/nabíjajúcich staníc pre elektrické vozidlá, a to aj pozdĺž diaľnic. Ďalší účastníci podporovali energetické spoločenstvá a vlastnú spotrebu ako nástroje na podporu decentralizovanej výroby slnečnej energie (28) a informovanie širokej verejnosti o výhodách a životaschopnosti slnečnej energie (9).

Viacerí respondenti označili systémy uskladňovania energie ako najlepšie riešenie umožňujúce väčšiu flexibilitu pri riadení výroby energie z obnoviteľných zdrojov a na poskytovanie energie v noci (40). Niektorí účastníci sa zmienili o potrebe podpory ďalších solárnych technológií, ako sú koncentrovaná slnečná energia (10) a slnečná tepelná energia (15), a nielen fotovoltaických panelov. Jednou z identifikovaných kľúčových výziev bol rozvoj pracovnej sily, ktorá má potrebné vedomosti, zručnosti a schopnosti (7).

Čo sa týka environmentálnych aspektov, rôzni účastníci požadovali sprísnené normy udržateľnosti a výskum v oblastiach výroby a recyklácie, ktoré efektívne využívajú zdroje (30). Pokiaľ ide o dvojité využívanie priestoru, mnohí obhajovali podporu poľnohospodárskej fotovoltaiky (34). Niekoľko respondentov podporilo výrobu solárnych panelov v EÚ („vyrobené v Európe“) (18) ako spôsob zabezpečenia toho, aby fotovoltaické výrobky inštalované v EÚ spĺňali vysoké environmentálne normy a nevyrábali sa nútenou prácou a aby sa posilnila odolnosť dodávateľského reťazca.

Dotazník verejnej konzultácie

Dotazník verejnej konzultácie obsahoval celkovo 26 otázok, pričom väčšinou išlo o otázky s voliteľnými odpoveďami, no niektoré z nich boli otvorenými otázkami. Otázky sa vzťahovali na tri hlavné témy: 1. urýchlenie zavádzania projektov v oblasti slnečnej energie; 2. uľahčenie integrácie systému výroby slnečnej energie a 3. zvýšenie udržateľnosti, odolnosti, konkurencieschopnosti, inovácií a transparentnosti v celom hodnotovom reťazci slnečnej energie. Stojí za zmienku, že väčšina zo 190 respondentov neodpovedala úplne na všetky otázky.

V prvej časti dotazníka označil najväčší počet účastníkov (45) povoloacie postupy za najdôležitejšiu prekážku fotovoltaických projektov, po čom nasledovali problémy s pripojením k elektrizačnej sústave (43) a regulačný rámec (42). Na druhej strane najväčší počet účastníkov (32) označil nedostatočnú akceptáciu zo strany verejnosti za najmenej dôležitú prekážku. Pokiaľ ide o projekty koncentrovanej slnečnej energie, najväčší počet účastníkov (51) označil regulačný rámec za najdôležitejšiu prekážku.

Pokiaľ ide o faktory, ktoré negatívne ovplyvňujú ekonomické zdôvodnenie nových projektov veľkokapacitnej solárnej fotovoltaiky, najväčší počet účastníkov (44) poukázal na neistotu týkajúcu sa budúceho regulačného rámca ako na najdôležitejšiu prekážku, po čom nasledovala neistota týkajúca sa budúcich systémov podpory (40) a nedostatok stimulov na systémy uskladňovania u odberateľa spojené s projektmi slnečnej energie (38). Pri rovnakej otázke týkajúcej sa rozsiahlych projektov koncentrovanej slnečnej energie poukázal najväčší počet účastníkov (49) na systémy založené na aukciách, ktoré sú neprímerané na zabezpečenie rovnakých podmienok, a ďalej poukázali respondenti aj na neistotu týkajúcu sa budúceho regulačného rámca (46).

Účastníci hodnotili aj význam faktorov, ktoré zabraňujú zavádzaniu malých solárnych inštalácií v budovách s jednou obytnou jednotkou. Najväčší počet účastníkov (41) poukázal na neexistenciu predaja vyrobenej nadbytočnej elektriny (alebo nízkej odmeny za tento predaj). V prípade inštalácií v budovách s viacerými obytnými jednotkami si najväčší počet účastníkov (41) vybral ako najdôležitejší negatívny faktor regulačný rámec a rámec verejnej podpory, a ďalej nasledoval právny rámec pre rozhodovanie v prípade budov v spoluvlastníctve so spoločne vlastnenými strechami a fasádami (38). Na tieto dve otázky úplne neodpovedalo približne 40 respondentov. Okrem toho väčšina respondentov súhlasila s tým, že ak by neexistovali systémy čistého merania/čistej fakturácie, neexistovali by stimuly pre malé inštalácie, a najväčší počet respondentov (32 asi zo 100 účastníkov, ktorí odpovedali na túto otázku) poukázal na uplatniteľné sieťové poplatky a odvody ako na najdôležitejší negatívny

faktor.

Pokiaľ ide o faktory, ktoré bránia energetickým spoločnostiam plne zohrávať úlohu pri výrobe, spoločnom využívaní a predaji slnečnej energie, mnohí respondenti neodpovedali úplne (približne 90). Spomedzi tých, ktorí tak urobili, najväčší počet respondentov (40) označil za hlavný faktor nepružné a časovo náročné výberové konania na dotácie a povoľovacie konania na zakladanie energetických spoločností (takisto 40).

Respondenti posúdili aj faktory, ktoré zabraňujú zavádzaniu solárnych inštalácií v priemyselných oblastiach/zariadeniach. Najväčší počet (37), pričom sa berie do úvahy, že približne 70 respondentov na túto otázku neodpovedalo, si vybral vplyv regulačného a podporného rámca na ekonomické zdôvodnenie projektu, po čom nasledoval nedostatok dlhodobej viditeľnosti potrebnej na prijímanie veľkých investičných rozhodnutí, nedostatok stimulov na využívanie väčšieho množstva energie z obnoviteľných zdrojov a problémy s pripojením k elektrizačnej sústave (každý 33). Na druhej strane nízky potenciál elektrifikácie prevádzky sa nevnímal ako prekážka, pretože najväčší počet respondentov (54) ho označil za najmenej významný negatívny faktor.

Čo sa týka solárnych tepelných inštalácií, najväčší počet respondentov (32), pričom sa berie do úvahy, že približne 100 respondentov na túto otázku úplne neodpovedalo, poukázal na regulačný rámec a rámec verejnej podpory, a ďalej nasledovali respondenti, ktorí signalizovali nepriaznivé podmienky na pripájanie energie z obnoviteľných zdrojov k vykurovaciemu systému (30).

S cieľom povzbudiť subjekty verejnej správy, aby inštalovali solárne zariadenia v budovách alebo na pozemkoch, ktoré vlastnia alebo prenajímajú, si najväčší počet respondentov (83) vybral ako najvhodnejší nástroj stanovenie cieľov pre inštalácie využívajúce obnoviteľné zdroje vo verejných budovách, po čom nasledovali tí respondenti, ktorí uprednostňovali právne poverenia (69). Na túto otázku úplne neodpovedalo približne 60 respondentov.

Poľnohospodárski prvovýrobcovia vrátane poľnohospodárov a poľnohospodárskych združení dostali otázku, či na svojej farme investovali alebo plánovali investovať do slnečnej energie. Z 22 respondentov 10 odpovedalo kladne a väčšina z nich (6) uviedla, že išlo o súčasť systému čistej fakturácie/čistého merania. Väčšina tých, ktorí neinvestovali a/alebo neplánovali investovať (celkovo 12), uviedla nedostatok financií ako hlavný dôvod svojho rozhodnutia (6).

Čo sa týka regulačných zmien, ktoré by boli prospešné na vytvorenie podporného rámca pre ďalšiu distribuovanú fotovoltickú kapacitu na iných miestach ako v budovách, svoje názory vyjadrilo približne 60 účastníkov. Hoci odpovede boli dosť rôznorodé, na niektorých témach sa zopár účastníkov zhodlo, ako napríklad na podpore zavádzania poľnohospodárskej fotovoltiky vytvorením jej osobitného rámca, na zvýšení finančnej pomoci (systémy podpory, zníženie daní atď.) alebo na skrátení a zjednodušení povoľovacích postupov.

Veľká väčšina respondentov (145) sa domnievala, že problémy s kompatibilitou/interoperabilitou medzi komponentmi solárnych fotovoltických zariadení alebo systémom výroby a uskladňovania slnečnej energie obmedzujú zákazníkom výber zariadenia na konkrétneho dodávateľa, výrobcu alebo rad výrobkov. Spomedzi 78 respondentov 45 označilo za dôvod nekompatibilný komunikačný protokol/normu.

Čo sa týka opatrení na uľahčenie integrácie systému výroby slnečnej energie, približne 60 respondentov na túto otázku úplne neodpovedalo. Najväčší počet respondentov (101) sa domnieval, že malým výrobcom slnečnej energie by sa malo povoliť predávať tak na veľkoobchodnom, ako aj maloobchodnom trhu.

Väčšina respondentov uviedla, že neposkytuje služby flexibility miestnemu prevádzkovateľovi elektrizačnej sústavy (74 respondentov zo 122, ktorí odpovedali). Čo sa týka prekážok poskytovania služieb flexibility (napríklad prostredníctvom reakcie na strane dopytu) miestnemu prevádzkovateľovi elektrizačnej sústavy, najväčší počet respondentov (51) označil za najdôležitejšiu prekážku neexistenciu miestnych trhov alebo možností partnerského obchodovania, po čom nasledovalo dominantné postavenie veľkých poskytovateľov verejných služieb na trhu (38).

Väčšina respondentov (102 z celkového počtu 117 odpovedí) súhlasila s tým, že menším výrobcom slnečnej energie by sa malo povoliť predávať tak na veľkoobchodnom, ako aj maloobchodnom trhu. Najväčší počet respondentov (51) poukázal na neexistenciu miestnych trhov, možností partnerského obchodovania atď. ako na hlavnú prekážku, ktorá zabraňuje takejto účasti na trhu. Približne 100 účastníkov však neohodnotilo všetky prekážky.

Bolo viac respondentov, ktorí si nenainštalovali batériu pre svoje domáce alebo podnikateľské potreby, ako respondentov, ktorí tak urobili (79 oproti 51). Hlavným dôvodom jej inštalácie bolo lepšie zosúladenie spotreby s výrobou slnečnej energie (37) a zníženie závislosti od elektrizačnej sústavy (36); väčšina tých, ktorí tak neurobili, sa domnievala, že to bolo príliš drahé vzhľadom na pridanú hodnotu (39). Pokiaľ ide o komunikáciu distribuovaných systémov solárnej fotovoltiky v rámci siete, väčšina účastníkov, ktorí odpovedali, sa domnievala, že je potrebný spoločný formát údajov (87 zo 106 odpovedí), a pokiaľ ide o vytváranie údajov, väčšina respondentov, ktorí odpovedali, si myslela, že by sa malo približovať k časovým intervalom trhov s elektrinou alebo by malo byť bližšie k reálnemu času (78 z 99 odpovedí).

Pokiaľ ide o otázky súvisiace s hodnotovým reťazcom, väčšina respondentov (121 až 150) sa domnievala, že by bolo relevantné uplatňovať opatrenia, ktoré si vyžadujú zvýšenú transparentnosť a kladú kvantitatívne požiadavky (pokiaľ ide o uhlíkovú stopu, udržateľnosť životného prostredia a podmienky zamestnávania) na výroby/systémy slnečnej energie predávané v EÚ. Veľká väčšina respondentov (151) sa domnievala, že závislosť EÚ od dovážaných výrobkov/materiálov v sektore slnečnej energie vytvára zraniteľné miesta alebo riziká pri urýchľovaní zavádzania slnečnej energie, a mnohí účastníci (142) považovali za pravdepodobné, že problémy v dodávateľskom reťazci budú mať v strednodobom horizonte podstatný vplyv na dostupnosť nákladovo účinných riešení slnečnej energie na trhu EÚ.

Pri otázke zameranej na výber hlavných faktorov, ktoré v súvislosti s hodnotovým reťazcom slnečnej energie zabraňujú schopnosti EÚ vytvárať duševné vlastníctvo a inovácie, sa medzi odpoveďami najčastejšie vyskytovala obmedzená veľkovýroba v EÚ (99). Pokiaľ ide o sektory fotovoltického dodávateľského reťazca s najväčším potenciálom na zvýšenie konkurencieschopnosti priemyslu EÚ, respondenti poukázali najmä na nové technológie, ako sú heteroprechodové, perovskitové alebo tandemové články (66), ale aj na výrobu modulov (56) a článkov (55) a na výrobu zariadení (54). Pokiaľ ide o opatrenia, ktoré by prispeli k udržateľnosti, konkurencieschopnosti a odolnosti hodnotového reťazca slnečnej energie v EÚ, najväčší počet respondentov (76) si vybral prístup k priaznivým podmienkam financovania ako opatrenie s najvyšším potenciálom, po čom nasledovalo spustenie procesu dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu v sektore slnečnej energie (69) a podpora rozvoja veľkovýrobných zariadení, a to aj prostredníctvom zrýchleného povoľovania (64).

Pozičné dokumenty

Európska komisia dostala 35 dokumentov poskytujúcich zhrnutia alebo stanoviská k slnečnej energii od rôznych organizácií vrátane orgánov verejnej správy, spoločností, prevádzkovateľov distribučných a prenosových sústav, súkromného sektora a občianskych združení atď. Hlavné myšlienky, ktoré boli zaslané touto cestou, sa do veľkej miery zhodovali s tými, ktoré Komisia dostala prostredníctvom dotazníka. V tejto časti sa teda sumarizujú tie požiadavky z týchto

dokumentov, ktoré neobsahuje zhrnutie v predchádzajúcom texte.

Aspekt, pre ktorý sa touto cestou poskytli nové perspektívy, boli sociálne dôsledky zavádzania slnečnej energie, pokiaľ ide o boj proti energetickej chudobe, podporu kolektívnej vlastnej spotreby, riešenie problémov, ktorým nájomníci čelia pri prístupe k energii z obnoviteľných zdrojov atď. Zainteresované strany navrhli systémy podpory zamerané na domácnosti s nízkymi príjmami, ktoré si nemôžu dovoliť počiatočnú investíciu potrebnú na inštaláciu slnečnej energie, alebo zriadenie mechanizmov, ktoré poskytujú stimuly tak pre prenajímateľov, ako aj nájomníkov. S cieľom uľahčiť inštaláciu slnečnej energie v budovách s viacerými obytnými jednotkami navrhli zrevidovať pravidlá rozhodovania v týchto budovách, aby sa rozhodnutia mohli prijímať rýchlejšie a jednoduchšie, napríklad na základe jednoduchej väčšiny. S cieľom podporiť vlastnú spotrebu zainteresované strany navrhli zabezpečiť, aby výrobcovia-spotrebitelia mohli zmeniť dodávateľa, čím sa zlepši hospodárska súťaž v odmeňovaní za elektrinu, ktorú dodávajú do elektrizačnej sústavy; niektoré okrem toho žiadali, aby táto odmena bola aspoň taká veľká ako trhovú cenu elektriny. Potreba, aby sa malá inštalácia úplne zapojila do trhov s elektrinou, sa takisto považovala za nevyhnutnú na podporu decentralizovaného zavádzania. Ďalšie zainteresované strany poukázali na to, že v niektorých prípadoch je zavádzanie na strechách znemožňované miestnymi predpismi o vonkajšom vzhľade budov, a požiadali o zjednodušenie a skrátenie povoľovania takýchto inštalácií. Požadovalo sa aj zrušenie určitých daní v prípade vlastnej spotreby a spoločného využívania elektriny, ako aj revízia sieťových sadzieb s cieľom podporiť decentralizované zavádzanie slnečnej energie. Zdôraznila sa aj potreba úplného vykonávania existujúcich právnych predpisov EÚ o komunitách vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov.

Mnohé zainteresované strany zároveň navrhli riešenia na uprednostňovanie zavádzania veľkokapacitných zariadení, ako napríklad mechanizmus na vnútroštátnej úrovni na identifikáciu vhodných oblastí alebo flexibilita pri vykonávaní právnych predpisov v oblasti životného prostredia, a to s využitím existujúcich výnimiek na základe verejného záujmu. Veľký počet zainteresovaných strán súbežne navrhol riešiť prekážky súvisiace s dvojakým využívaním priestoru alebo plôch holisticky tým, že zahŕňajú nariadenia pre rôzne sektory, t. j. energetiku na jednej strane a stavebníctvo, poľnohospodárstvo, infraštruktúru atď. na strane druhej.

Niektoré národné vlády a poskytovatelia verejných služieb takisto zdôraznili, že Európska únia by mala rešpektovať právo členských štátov rozhodovať o ich energetickej politike a vyhýbať sa navrhovaniu ďalších právnych predpisov v tomto sektore. Orgány miestnej správy na druhej strane zdôraznili, že najvzdialenejšie regióny EÚ závisia od izolovaných energetických systémov, pričom článok 349 ZFEÚ chráni ich energetickú suverenitu. Premieta sa to do potreby vyvinúť tak inštalácie na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, ako aj riešenia na uskladňovanie. Iné zainteresované strany zdôraznili existujúce prekážky pri zavádzaní uskladňovania.

Niektoré priemyselné odvetvia využili túto cestu na predloženie svojich požiadaviek. Uviedli, že solárne teplo potrebuje ďalšiu podporu, napríklad s cieľom širšieho využívania na dekarbonizáciu niektorých priemyselných procesov, kde je potenciál veľký, ale pokrok pomalý. Obzvlášť aktívny bol sektor koncentrovanej slnečnej energie, ktorý žiadal osobitnú podporu pre energiu z obnoviteľných zdrojov, ktorá zabezpečuje stabilitu elektrizačnej sústavy vrátane koncentrovanej slnečnej energie.

Celú škálu požiadaviek napokon prezentoval aj sektor výroby slnečnej energie. Patrili medzi ne uznanie priemyslu ako strategického sektora pre EÚ, poskytovanie prístupu k financovaniu (aj prostredníctvom dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu), stanovenie cieľa na úrovni EÚ pre výrobné kapacity, zrušenie súčasných antidumpingových ciel na určité komponenty potrebné na výrobu fotovoltických výrobkov.

Osvetové podujatia

Komisia okrem uvedených činností zorganizovala 29. marca aj virtuálnu konferenciu zainteresovaných strán na vysokej úrovni o stratégii EÚ pre slnečnú energiu, do ktorej sa zapojilo približne 250 účastníkov. Medzi rečníkmi boli predstavitelia na vysokej úrovni z inštitúcií EÚ a aktéri solárneho a tepelného sektora EÚ: priemysel, občianske organizácie, regulačné orgány, analytici, výskumníci a občianska spoločnosť. Jednohlasne sa podporilo urýchlenie a uľahčenie zavádzania solárnych inštalácií pri zachovaní environmentálnych a sociálnych noriem na vysokej úrovni. Väčšina účastníkov zdôraznila význam dvojako využívanie priestoru. Ako dôležité sa zdôraznilo aj posilnenie dodávateľského reťazca v Európe, hoci neexistoval konsenzus o tom, aké opatrenia na úrovni EÚ by sa mohli prijať na jeho realizáciu. Diskutovalo sa o decentralizovanom zavádzaní vedenom občanmi ako o kľúčovej zložke budúcnosti, založenej napríklad na energetických spoločenstvách.

Komisia sa s výskumníkmi a zainteresovanými stranami z priemyslu zúčastnila aj na troch technických workshopoch o osobitných témach:

- Na prvom, o integrovaných fotovoltaických paneloch (BIPV), zainteresované strany zdôraznili, že výrobky BIPV musia prejsť dvojitým certifikačným postupom, a to ako stavebné výrobky a ako výrobky elektrickej energie, a že v celej EÚ neexistujú žiadne rovnorodé postupy certifikácie výrobkov.
- Na druhom, o príležitostiach a prekážkach pre priemysel výroby solárnej fotovoltaiky, zainteresované strany poukázali na to, že hoci inovácie sú stále kľúčovou výhodou EÚ, nedostatočná výroba spôsobuje, že inovačné prostredie je menej konkurencieschopné. Prístup k financovaniu sa nastolil ako kľúčová potreba rozšírenia výroby z dôvodu konkurencie dovážaných výrobkov, ktorá je podľa ich názoru výsledkom nerovnakých podmienok na medzinárodnej úrovni.
- Na treťom, so zástupcami sektora koncentrovanej slnečnej energie (sektor elektriny aj tepla), zainteresované strany vyjadrili názor, že koncentrovaná slnečná energia by nemala konkurovať solárnej fotovoltaike na základe nákladov, pretože prináša systému pridanú hodnotu vo forme uskladňovania tepelnej energie, a môže napríklad dodávať elektrinu cez noc. Požadovali preto takú koncepciu aukcií, v ktorej sa uznávajú výhody použiteľnej energie z obnoviteľných zdrojov.

Záver

Výsledky otvorenej verejnej konzultácie sú vo veľkej miere v súlade s hlavnými zámermi iniciatívy. Prejavila sa v nich nesmierna podpora urýchleného zavádzania slnečnej energie v EÚ a posilnenia úlohy priemyslu slnečnej energie EÚ v tomto procese.

Je dôležité zdôrazniť, že niektoré požiadavky nastolené prostredníctvom tohto konzultačného procesu sa budú riešiť prostredníctvom iných prebiehajúcich alebo plánovaných iniciatív Európskej komisie. Ide najmä o súbežnú iniciatívu rýchlejšieho povoľovania projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, keďže to bolo do značnej miery označené za hlavnú prekážku urýchleného zavádzania. Ďalšie otázky súvisia s úplným vykonávaním existujúcich právnych predpisov EÚ a s návrhmi predloženými v roku 2021 prostredníctvom balíka Fit for 55 vrátane navrhovanej revízie smernice o energii z obnoviteľných zdrojov.

Hlavným prvkom tejto iniciatívy je, že na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov sú potrebné všetky formy zavádzania, čo je prístup, ktorý jasne

podporujú výsledky konzultačného procesu. Rozsiahle zavádzanie je nevyhnutné a musí byť zlučiteľné s inými spôsobmi využívania pôdy a s prísnymi environmentálnymi normami; musia sa podporovať aj inovatívne formy zavádzania v kombinácii s poľnohospodárskou alebo dopravnou infraštruktúrou; s cieľom podporiť decentralizované zavádzanie pod vedením občanov a komúnit je napokon potrebné zaviesť súbor stimulov a zároveň odstrániť zbytočné prekážky.

Záverom možno konštatovať, že konzultácia potvrdila veľmi veľkú podporu medzi zainteresovanými stranami pre väčšiu úlohu odvetvia slnečnej energie EÚ, či už na základe hospodárskych výhod, ktoré by to prinieslo, alebo na základe úmyslu znížiť súčasnú závislosť od dovozu. Existuje celý rad nástrojov, ktoré EÚ môže použiť na realizáciu tohto procesu. V konzultácii sa okrem toho prejavil jasný dopyt po výrobkoch v oblasti slnečnej energie, ktoré spĺňajú vysoké normy udržateľnosti.